

SOSIALURIN

Blaðstjórn:

Vilhlem Johannesen,
Fyrirbils ábyrgdarstjóri,
tlf. 5 5873, Klaksvík

Prentstaður:

Prentsmiðjan á Heysbreyt
tlf. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum blaðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Kvinnulønin

TAD ER enn í dag týðuligt, at tá talan er um at vinna betri
sømdir ella størri rettindir, tað verði seg lónarlaga ella á ann-
an hátt, so eru krøv verkafólksins altíð tey seinastu ið gingin
verða á móti.

HETTA er m. a. týðuligt komið til sjóndar í frítíðarmálinum,
sum nú í drúgvu tíð hevur ligið á tingi, har tað fyrst varð fyrri
teirri vanlagnu at verða felt og síðani, tá tað á øðrum sinni
varð lagt fram, sent landsstýrinum aftur til nærri kanningar, og
her er tá bert talan um at vinna verkamannafjöldini fyra vik-
ur frítíð við lón, meðan aðrir staddir í samfelagnum fyri lang
ari tíð síðani hava vunnið líka langa ella longri frítíð.

TÁ TALAN er um at vinna sjálvsagdar og nátturligar sømdir,
so skal verkamannafjöldin altíð biða til seinast, meðan aðrir
staddir í samfelagnum uttan drál og stórvegis hóvasták vinna
hesar somu sømdir.

AT SO ER, eru rættindi og lónarsømdir kvinnunnar, eisini
eitt rættiliga gott og týðuligt prógv um. Í öldir varð kvinnan
diskriminerað á øllum okjum samfelagsins, hon varð í ongum
fóri mett á javnt við mannin, hevði soleiðis millum annað ikki
valrætt o. s. fr. Men sosialistisku hugsjónini fyri at takka, hev-
ur kvinnan so við og við vunnið betri sømdir, og stendur í da-
g á flestu okjum, á jøvnum fótivíð mannin. Tó kunnu føroyska
ar verkavinnur framvegis ikki— nú vit skriva 1972 — tosa
um javnrættindi og javnbjóðis sømdir í tí framkomna landi-
num sum eitur Føroyar, har kvinnan enn í dag, fær fleiri k-
rónur minni um tíman ennmaðurin.

AT VERKAFÓLKIDaltíð verður hitt seinasta, sum fær síni
krøv uppfyllt, hava vit eisini á hesum oki týðulig prógv fyri.
Soleiðis kann nevast, at kvinnur sum starvast á øðrum ok-
jum, bert tær ikki eru verkavinnur, fyri langari tíð síðani hava
vunnið somu lón og somu sømdir sum maðurin. Millum lær-
arar verður til dømis eingin munur gjørdur millum kvinnu og
mann hvørki lónarlaga ella á annan hátt. Heldur ikki aðrar
kvinnur, sum t. d. kvinnuleknar, sjúkrasýstrar, fulltrúar ella
aðrar, ið rokja stórv, sum bert ikki koma undir heiti vnanligt
arbeiðið, kenna til henda ójavna og henda órætt.

Í SEINASTA valskeiði hendi tó tað gleðiliga, at hitt størsta
og týðningarmesta stigidi var tikið, til tess at javna munin mill-
um mans- og kvinnulønina. Hetta varð gjørt eftir uppskot.ð
frá landsstýrinum, sum gevur kvinnulønini somu prishækking
sum manslønini, men hóast hetta liggur kvinnan í sáttmála-
bundnari lón, framvegis langt niðan fyri mannin.

SOSTATT kann talan ikki verða um, at kvinnan frá lóggávu-
valdinum við hesum hevur møtt nakrari serstakari vælvild,
men bert fingið eitt sjálvsagt og nátturligt krav uppfyllt, eitt
krav ið er so sjálvsagt og nátturligt, at tað fyrri mongum árum
síðani skuldi verið gingið á móti.

SO ER at spyrja, hvussu leingi arbeiðsgevarar ætla at drála,
við at ganga hesum sjálvsagda kravi á móti? Konufólkið rým-
ir av landinum verður sagt, men er nakað at siga til, um
kvinnurnar rýma úr einum landi, sum ikki unnar teimum
eina somuliga lón fyri arbeiðið. Hevur nakar rokna við øðrum,
tá hugsað verður um lónarkor verkavinnunnar og um tilvild-
arliga lónarviðurskiftini í krambúðum, gistingarhúsum og aðr-
ar staðir

SOMU LÓN fyri sama arbeiði — tað er eitt rættvísiskrav!

Lýsingin í »Hull Daily Mail«

Í blaðnum mikudagin var ein
longri orðavavtur frá Ova
Mikkelsen, har hesin roynir at
greiða teg burtur úr teirri hætt-
isligu støðu sum hann hevur
komið ser sjálvum og tjóð-
veldisflokkinum í, við lýsing
sini í bretska blaðnum »Hull

Daily Mail« og sum hann sjálv-
ur sigur, eisini í svenskum blóð-
um, har hann hevur boðið bret-
skum og svenskum skipa- og
trolaraeigarum og eigarum av
øðrum fiskifórum at skráseta
skip síni undir føroyska flaggið.

Sjófórláring Ova Mikkelsens

Dagbókin

70 ár. Í gjár fylti ein kendur
maður í Saltangará — Peter
Poulsen — eisini kallaður kap-
teynurin, 70 ár.

Føroysk skip ætla aftur í ár at
fara til Skotlands at keypa síld.
Marité fór fyrri góðum fjúrtan
døgum síðan, og hevur keypt
um leið 100 tunnur. Prísurin í
Skotlandi er nakað høgur enn,
og lítill síld er komin upp á
land. Yvonna skuldi eftir ætla-
nini verið farin at keypa síld
um miðan oktober mánaða, men
varð hetta av ongum, orsakað
av tí hoga prísinum.

Við Lómi eru farin 90 tons
av upsa og longuflaki til Dan-
markar. Flakið verður flutt við
jambreytarvagni til Italia.

Jóhs. Mortensen, trúðoari
sýnir film um Martin Luther í
fróttarhúsinum í Gotu í kvöld.

Europa-cup dystirnir í frótt-
arhóllini byrja eftir ætlanini í
dag kl. 17. Tað er Kyndil, ið
skal leika ímóti finska liðnum
HIFK. Í morgin verður eisini
dystur í fróttarhóllini millum
liðini bæði. Byrjað verður kl.
20.

Í morgin verður urgan í Vágs
kirkju 100 ár. Í samband við
dagin prædika Kjartan Mørk-
øre, prestur, og kirkjukórið
Ljómur syngur. Eisini luttaka
urguleikararnir Ella Nolsøe,
Niels Nolsøe og Jóannes Nols-
øe. ...

Í gjár var fyrsti harudagur.
Tað sigst at haruhagarir liggja
munandi hægri í prisi í ár enn
hini árin.

Vetrarseta tingsins byrjaði
hósdagin.

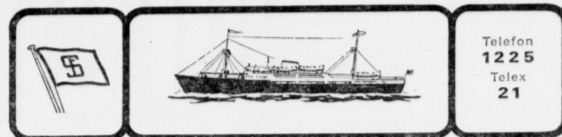
Í dag kl. 14 opnar afturlit-
andi listaframsýning í Lista-
skálanum í Havn. Tað er kendi
dansk listamálarin, Sven Hav-
steen-Mikkelsen, ið stendur fyrri
framsýningini. Ætlanin er, at
framsýningin skal vara til 12.
november.

J. Joensen, bispur, prædika
í Havnar kirkju sunnudagin.

sigur m. a., at ætlanin var, at
fóroyingar skuldu manna hesi
bretska og svensku skip. Ein
sjálvsagdur spurningur má so
verða, hvør skal manna tey
føroysku skipini, tá fóroyingar
skulu manna bretska og svenska
skip, ið verða skrásett í Føroy-
um eftir innbjóðing frá Ova
Mikkelsen?

Sagt verður eisini, at hetta
kann geva fóroyingum og føroy-
ska samfelagnum størri inntøkur.
Vit megu loyva okkum
at spyrja, hvør tá skal sviða fyrri
tað, at bretska og svenska
skipaigarar fáa færri trupul-
leikar, men ikki minni profitt?
Tá skipaigarar skulu fáa stør-
ri profitt, kann hetta so verða
uppá »bekostning« av nokrum
øðrum, uttan teimum sum skip-
ini manna?

Tá Ove Mikkelsen finst at,

Telefon
12 25
Telex
21

Skip	Úr København	Úr Aalborg	Úr Halmstad	Úr Leith	Í Føroyum
BLIKUR	3.11.	31.10.			6.11.
RÖKUR		31.10.	1.11.		7.11.
LÖMUR	10.11.	7.11.			13.11.
RAVNUR		10.11.			15.11.
BLIKUR	17.11.	14.11.			20.11.
FALKUR		14.11.	15.11.		21.11.
LÖMUR	25.11.	21.11.			27.11.
RÖKUR		21.11.			27.11.
HEYKUR				23.11.	26.11.

FALKUR ferir í Drammen 17.11.
HEYKUR ferir í Delfzijl 21.11.

PF SRIPAFELAGID FØROYAR

Kunngerð

At roknskapurin fyrri 1971/72 hjá Tórshavnar havn er
til skjals á býráðsskrivstovuni frá 6. november til og
við 20. november í ár verður her gjørt kunnugt.

TØRSHAVNAR BÝRÁÐ, 3. november 1972

Statens Kunstfond

MEDDELELSE OM
LEGATER TIL ÆLDRE BILDENDE KUNSTNERE

Statens Kunstfond vil i løbet af december måned d. á.
uddele nogle legater til støtte af ældre fortjente kunst-
nere (malere, billedhuggere, tegnere og grafikere).
Ved ansøgning anvendes skema, der kan rekvireres
på fondets adresse, Østergade 24 B, 1100 København
K., telefon (01) 11 36 01.

Skemaet må i udfyldt stand være fondet i hænde in-
den den 27. november 1972.

at gomul dansk skip verða
seld fyrri okurspris og stóran
vinning til Fiskaribankan, so
man talan verða um orðavavtur
og uttanumtós so tað for-
slær. Ti sagt verður eisini, at
tað, at hesi útlandsku skip verða
skrásett í Føroyum bert skal
geva fóroyingum og føroyska
samfelagnum størri inntøkur,
og at fóroyingar skuldu yvir-
taka hesi skip fyrri litið og lætt.
Men hvat er tað so, sum bret-
ar og svíar fáa tilsoyn um í lýs-
ingini, tá sagt verður: »Færri
trupulleikar, men ikki minni
profitt«. Hvørjum skulu teir út-
vinna profitt av uttan fóroy-
ingum?

Tá sagt verður, at fóroyingar
við tíðini skulu yvirtaka hesi
gomlu bretska og svensku skip-
ini, hvussu samsvarar hetta so
við støðu tjóðveldisflokksins
í landsstýrinum á sinni, tá Sigurd
Simonsen í Fuglafríði skuldi
keypa trolaran »Akurey« úr Ís-
landi? Tá segði tjóðveldisflokk-
urin at føroyski skipaflokin skul-
di ikki endurnýggjast við gom-
um trolarum úr Íslandi. Trolar-
in var ein túr við føroyskari
manning, men undir íslendskum
flaggi, fekk ikki innflutnings-
loyvi frá tjóðveldislandsstýri-

num og varð tiskil sendur aftur
til Íslands. Kann tað, sum tá
var gjørligt frá tjóðveldisins
síðu, lata seg gera í dag? Um
so er hvi?

Og hvussu samsvarar ætlan
tygara harra Ove Mikkelsen,
við tjóðveldisflokksins støðu, tá
flokkurin sum landsstýrisflokk-
ur ikki vildi geva Niels Arup
loyva til at keypa uppskoytis-
fisk frá útlandinum, til eitt
flakavirki, ið ætlanin var at
byggja á Tvøroyri?

Alt samantikið má sigast, at
henda langa »sjófórláring«
Ova Mikkelsens ikki er annað
enn orðavavtur og uttanum-
tós, tí eftir stendur tað, at har-
ra Ove Mikkelsen hevur boðið
útlandskum skipa- og trolara-
eigarum og eigarum av øðrum
fiskifórum til Føroyar, at út-
vinna profitt burtur úr Føroy-
ingum.

Til seinast kemur Ove Mik-
kelsen inn á »Suðurfiskmálið«
og sigur, at alt tað sum 14.
september hevur skrivað í hes-
um máli er rætt og satt. Jú,
sjálvsagt veit Ove Mikkelsen
alt um Suðurfisk, men hent man
tað roynast honum, at almenn-
ingurin ikki veit so nógv um
hetta mál.